

KOMPARACIJA RAČUNOVODSTVENIH SUSTAVA JAVNOG ZDRAVSTVA REPUBLIKE HRVATSKE, SLOVENIJE I BOSNE I HECEGOVINE

izv.prof.dr. sc. Davor Vašiček

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci

izv.prof.dr.sc. Ivana Dražić Lutilsky

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

doc.dr.sc. Tatjana Jovanović

Fakultet za upravu Sveučilišta u Ljubljani

- Ovaj rad ima za primarni cilj prikazati sličnosti i razlike u aktualnom zakonskom definiranju računovodstvenih postupaka i mjerenu elemenata finansijskih izvještaja u sustavu javnog zdravstva triju susjednih država.
- Visoki udio u javnim rashodima, specifičnosti financiranja i složenost obavljanja djelatnosti javnog zdravstva iziskuju kvalitetan računovodstveni model i sustav finansijskog izvještavanja . U radu se prezentiraju rezultati komparativne analize normativnih okvira, informacijskih mogućnosti i ograničenja aktualnih sustava računovodstva i eksternog finansijskog izvještavanja subjekata javnog zdravstva u Republici Hrvatskoj, Sloveniji i Bosni i Hercegovini.

- Prema provedenom istraživanju zakonskih okvira promatranih zemalja može se zaključiti kako i Republika Slovenija i Bosna i Hercegovina imaju vrlo sličan način evidencije poslovnih događaja na razini primarnih zdravstvenih ustanova i to po načelu nastanka događaja odnosno punoj obračunskoj osnovi.
- Izvještavanje prema resornim ministarstvima i osnivačima zdravstvenih ustanova provodi se prema različitim osnovama i to u Republici Sloveniji prema novčanoj osnovi dok u Bosni i Hercegovini prema modificiranoj obračunskoj osnovi.
- Može se zaključiti kako obje zemlje imaju predispozicije osigurati potpuno relevantnu i pouzdanu informacijsku podlogu potrebnu za donošenje ekonomskih odluka na mikro razini, te ekonomskih, socijalnih i političkih odluka na makro razini, ukoliko se ujednači izvještavanje.

- Može se zaključiti kako se u Republici Hrvatskoj i evidencija poslovnih događaja i izvještavanje provodi prema modificiranoj obračunskoj osnovi što uvelike otežava zdravstvenim ustanovama praćenje efikasnosti niti im omogućava financijsku održivost u specifičnom načinu financiranja.
- Opći je zaključak provedenih istraživanja da analizirani sustavi u svojim normativnim postavkama daju relativno pouzdanu informacijsku podlogu za eksterno izvještavanje. Ovaj zaključak proizlazi iz činjenice da zdravstvene ustanove u Republici Sloveniji i Bosni i Hercegovini koriste za evidenciju poslovnih događaja obračunsku osnovu dok se u Republici Hrvatskoj koristi modificirana obračunska osnova.
- Hrvatski model, zbog primijenjene modifikacije u priznavanju prihoda i dijela rashoda ne odražava u potpunosti stvarni finansijski rezultat i finansijski položaj, no određenim se reklasifikacijama ova informacijska manjkavost može otkloniti.

- Što se tiče relevantnosti računovodstvenih informacija i financijskih izvještaja pri praćenju javnozdravstvene potrošnje te donošenju ekonomskih, socijalnih i političkih odluka na makro razini, konstatira se niska razina jer se prema resornim ministarstvu i izvorima financiranja (lokalnoj i središnjoj državi) dodatno izvještava po računovodstvenoj osnovi na kojoj se temelji donošenje proračuna (novčanoj osnovi ili po modificiranoj obračunskoj osnovi ili po obje osnove).
- Tako s aspekta ključnih eksternih korisnika računovodstvenih informacija, propisani računovodstveni i izvještajni sustavi pokazuju određena ograničenja u osiguravanju cjelovite informacije koja omogućava učinkovitu kontrolu raspolaganja javnim dobrima i razvoj financijskog menadžmenta uvođenjem standarda odgovornosti.

- Hvala na pažnji!